

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

MIRT-Verkenning Bereikbaarheid Ameland

Informatieavond

Blije 19 mei 2026

Ameland 27 mei 2026

Welkom

bij deze
informatieavond

Bastiaan du Pré (voorzitter)

Kino Elias (projectmanager)

Bastiaan Kok (opsteller NRD)

19:30 – 20:30

**Presentatie met toelichting op de
verkenning**

20:30 – 21:30

Interactief deel

Aanleiding

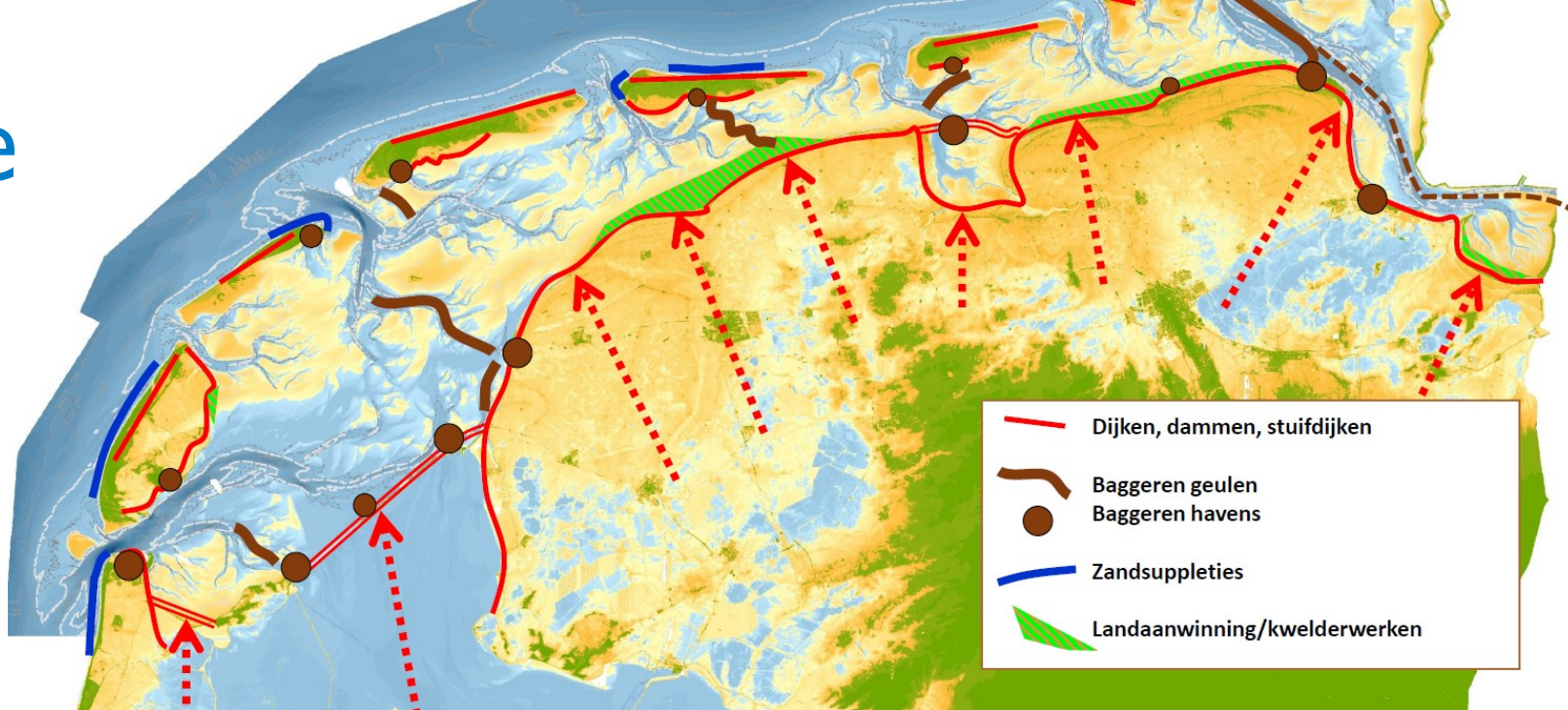
MIRT-verkenning bereikbaarheid Ameland

Context & historie

Menselijke ingrepen:

- Inpolderingen
- Kwelderaanwinning Fr. en Gro.
- Bedijkingsprojecten, zoals afsluiting Lauwerszee en de Afsluitdijk

Waddenzee → nóg steeds niet in natuurlijk evenwicht!

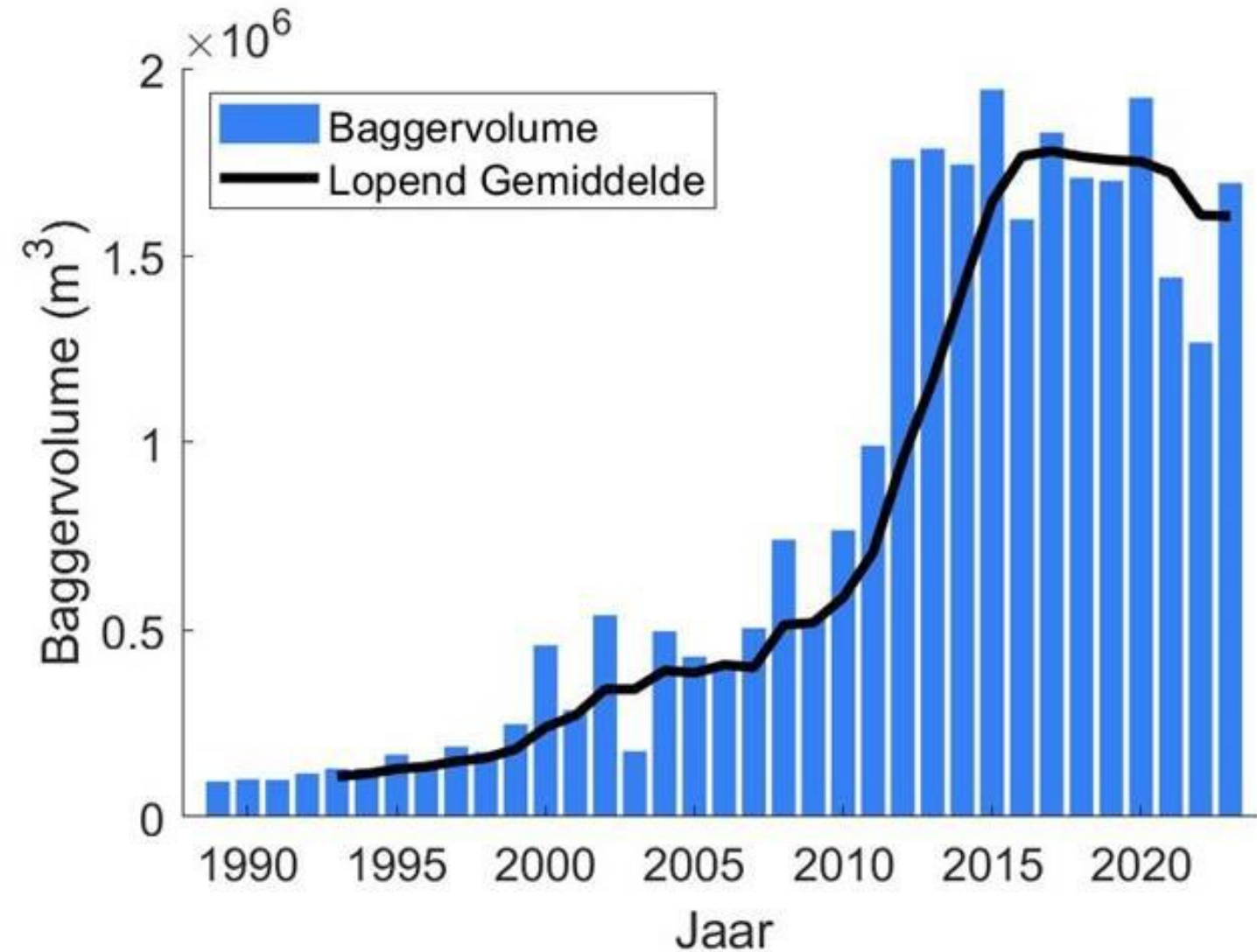
Wat is het probleem?

- > Smallere en ondiepere geulen
- > Meer baggeren, meer onderhoudskosten
- > Druk op het lokale ecosysteem
- > Nautische veiligheid (veilig varen op het water) in het geding
- > Bereikbaarheid Ameland staat onder druk

- > Niets doen betekent verergering van bovenstaande punten

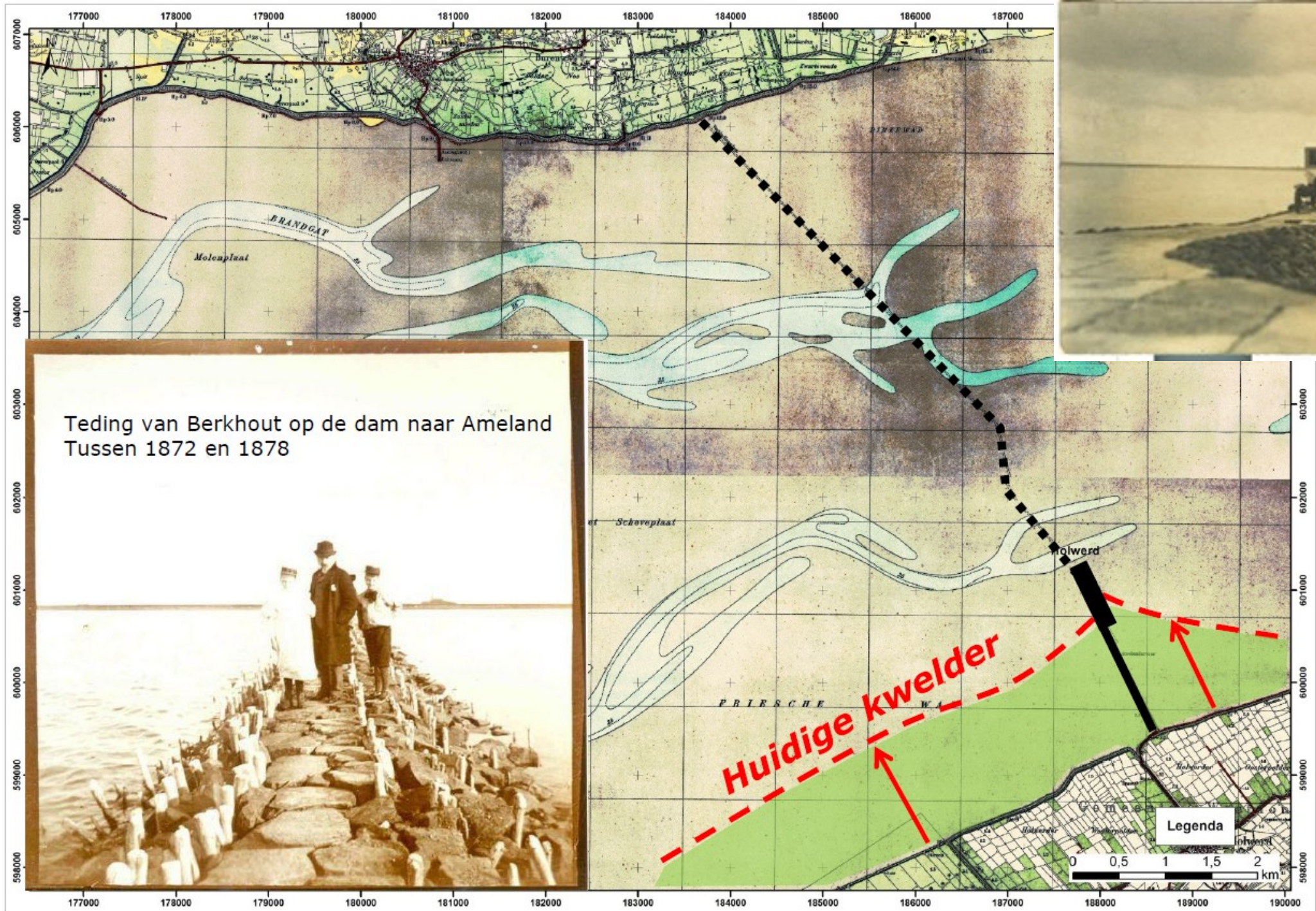

Kombergingsgebied Borndiep, jaarlijks

- Snelle toename vanaf jaren 90
- Verwachting verdere verzanding

Teding van Berkhout op de dam naar Ameland
Tussen 1872 en 1878

Uitzicht in de jaren 1920-1930: Geen kwelder, maar zeegezicht

Restanten oude dam

Tijdljn

2015 - 2016:
Open plan proces vaarverbinding Ameland -
Holwert

2018 - 2019:
Lange termijn oplossingsrichtingen
bereikbaarheid Ameland na 2030

2021 - 2023:
Vervolgonderzoek bereikbaarheid Ameland 2030

"In Holwert blijven of verplaatsen naar Ferwert"
2024:

2025:

Startdocument + financiële middelen & frisse blik
bereikbaarheid Ameland

Q3 2025:

Ingenieursbureau aan boord

2026

Eerste resultaten
(NRD)

Doelstelling

De MIRT-verkenning heeft als doel om te komen tot een voorkeursalternatief (VKA).

- Samen met omgeving (overheden en omwonenden)
- bereikbaarheid van Ameland gegarandeerd

Het VKA:

- Duurzaam, veilig en impactarm
- Respect hebben voor de natuurlijke waarden en dynamiek Waddenzee
- Minder impact op natuur en milieu,
- Minder baggerinspanning en minder kosten
- Bijdragen aan de leefbaarheid van Ameland en vitaliteit van het Waddengebied.

Met de omgeving

- Omwonenden
- Belanghebbenden
- Regionale overheden
- Terreinbeheerders en belangenorganisaties
- Klankbordgroepen (o.a. dorpsbelangen, Wagenborg, baggeraars, natuurorganisaties, toerisme, etc.)
- Werkgroepen met specialisten
- Informatiebijeenkomsten

Hollum 2023

Ferwert, 2023

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

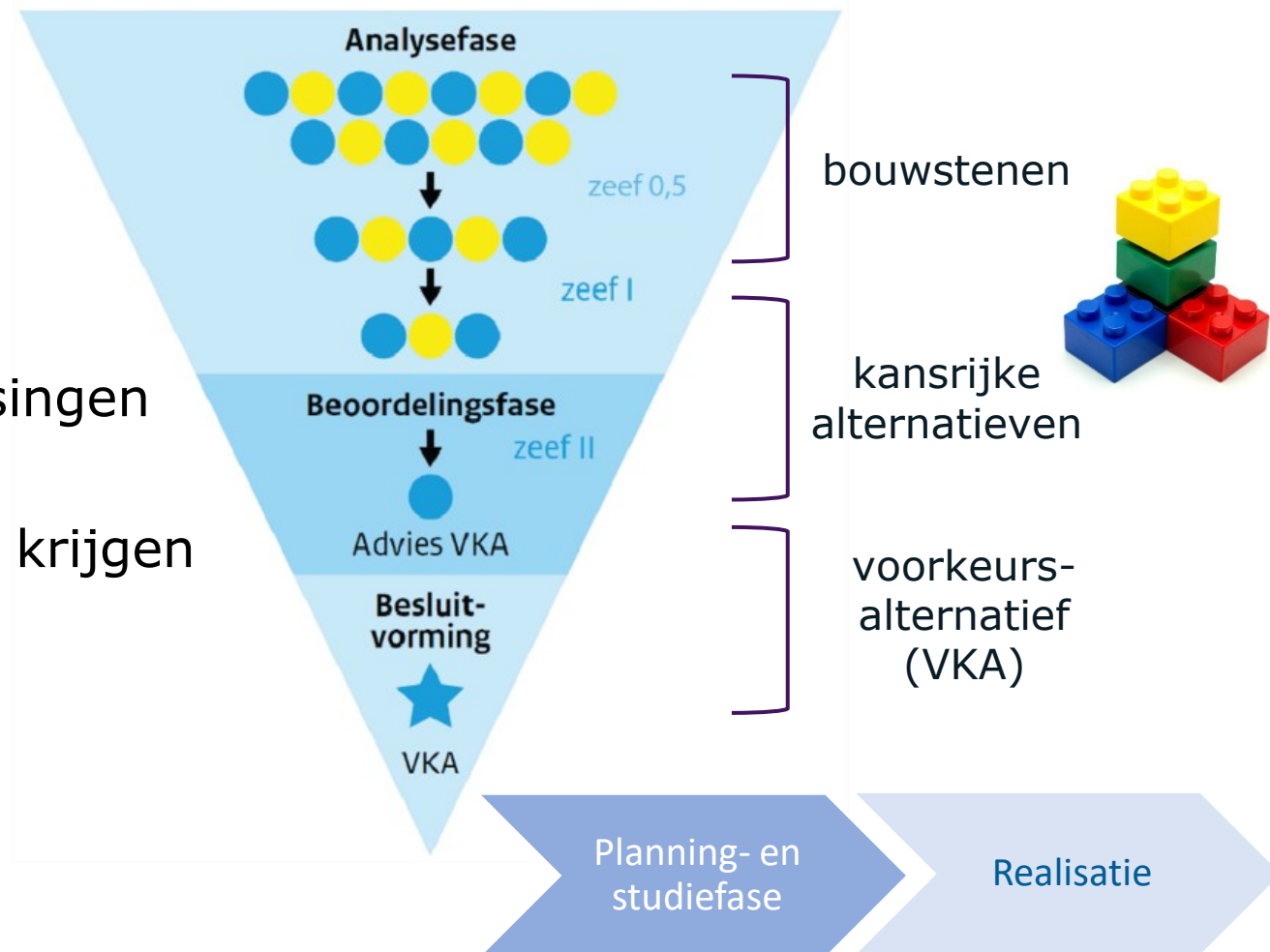
onderzoek

MIRT-verkenning

- Brede blik op opgave(n) en oplossingen
- Stapsgewijs: van grof naar fijn
- Alle effecten en belangen in beeld krijgen
- Afweging en keuzes navolgbaar
- Naar een voorkeursoplossing

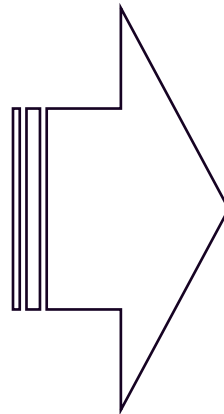

Milieueffectrapportage (MER) en Notitie reikwijdte en detailniveau (NRD)

NRD = onderzoeksplan

- legt vast welke oplossingen en effecten onderzocht worden in het MER
- raadplegen betrokkenen, wettelijke adviseurs, commissie mer

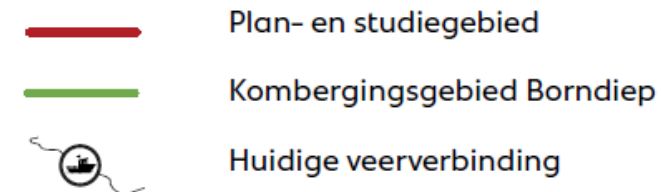

Milieueffectrapportage (MER)

- (verplicht) onderzoek naar effecten van alternatieven op de leefomgeving
- uitkomsten betrekken bij keuzen en besluitvorming:
Voorkeursbeslissing

NRD: plan- en studiegebied

- › Start met 'brede blik'
- › Kijken naar:
  - Waddenzee, Borndiep, kwelders
  - Ameland
  - Vaste wal
  - Geulen/vaarroutes

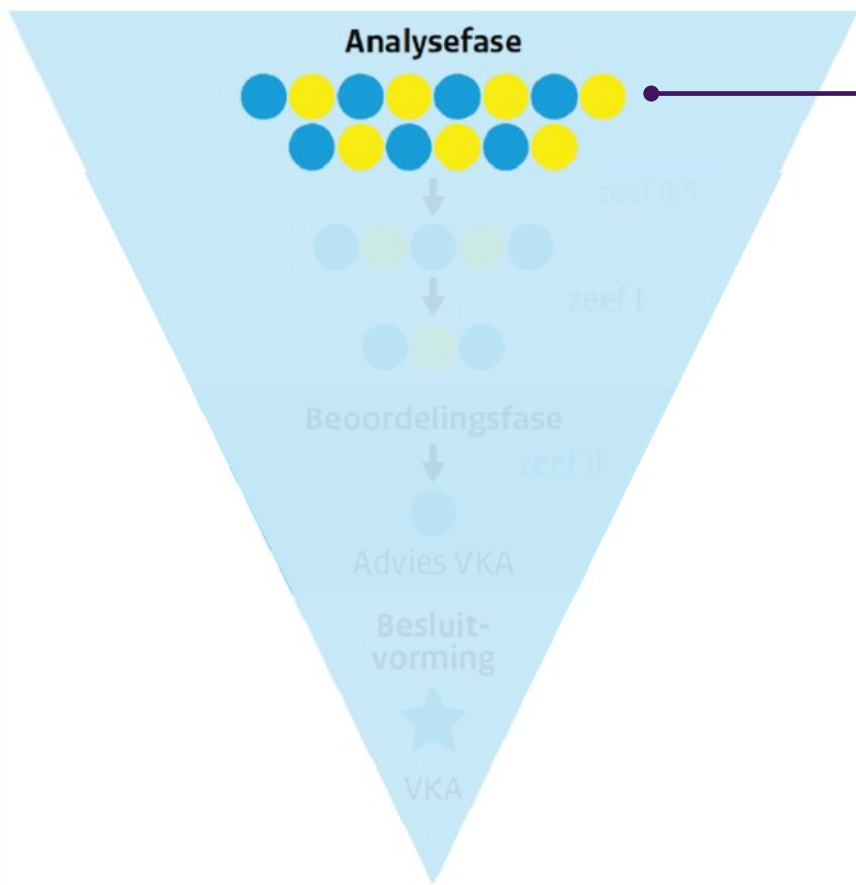
Planhorizon: hoe ver kijken we vooruit?

- > Toekomstbestendige oplossing
- > Echter, niet alle effecten zijn ver vooruit precies te voorspellen:
  - Mate van zeespiegelstijging
  - Morfologie
  - Ontwikkeling vervoersvraag
- > Dus effecten tot 2050 en waar kan doorkijk naar 2100

Bouwstenen: wat hebben we al gedaan?

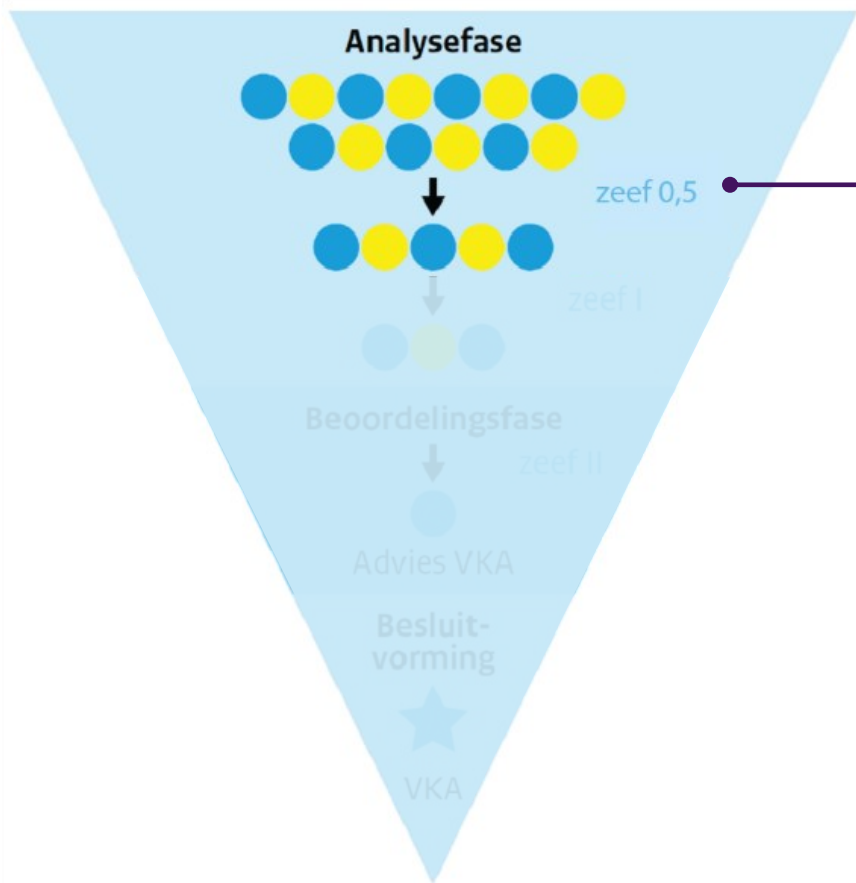

'Longlist' bouwstenen

- Uit voorgaande onderzoeken
- Uit reactie op Kennisgeving
- Uit 'Frisse blik' & 'Joint-fact-finding'-sessies

Bouwstenen: wat hebben we al gedaan?

'Zeef 0.5'

Probleemoplossend vermogen

Garanderen bereikbaarheid Ameland

Reduceren impact op natuur en milieu

Garanderen (vaar)veiligheid

Haalbaarheid

Betaalbaarheid

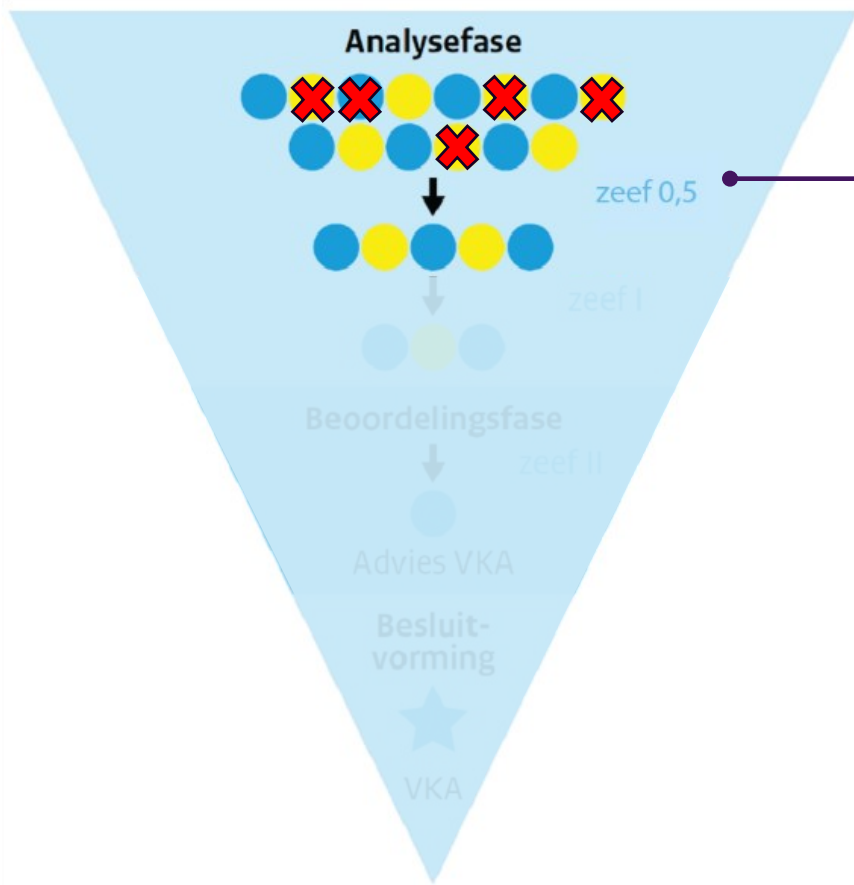
Risico op niet vergunbaar, bestuurlijke blokkade

Technische uitvoerbaarheid

Bouwstenen: wat hebben we al gedaan?

Bouwstenen afgevallen:

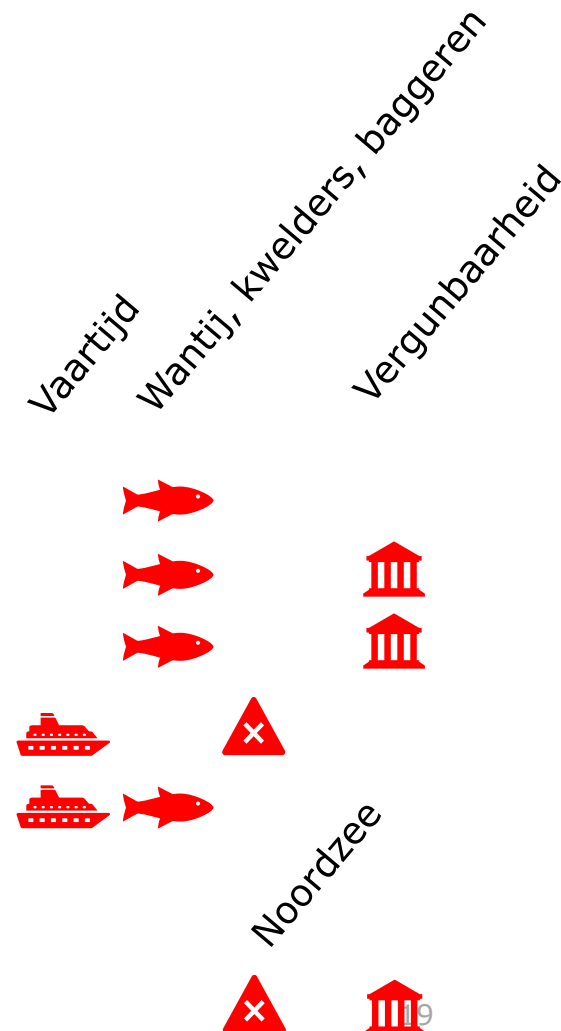
Veerhavens vaste wal

- x Holwert (verlengen veerdam)
- x Holwert aan Zee
- x Marrum (via binnendijkse geul)
- x Harlingen
- x Varen via Terschelling/ Schiermonnikoog

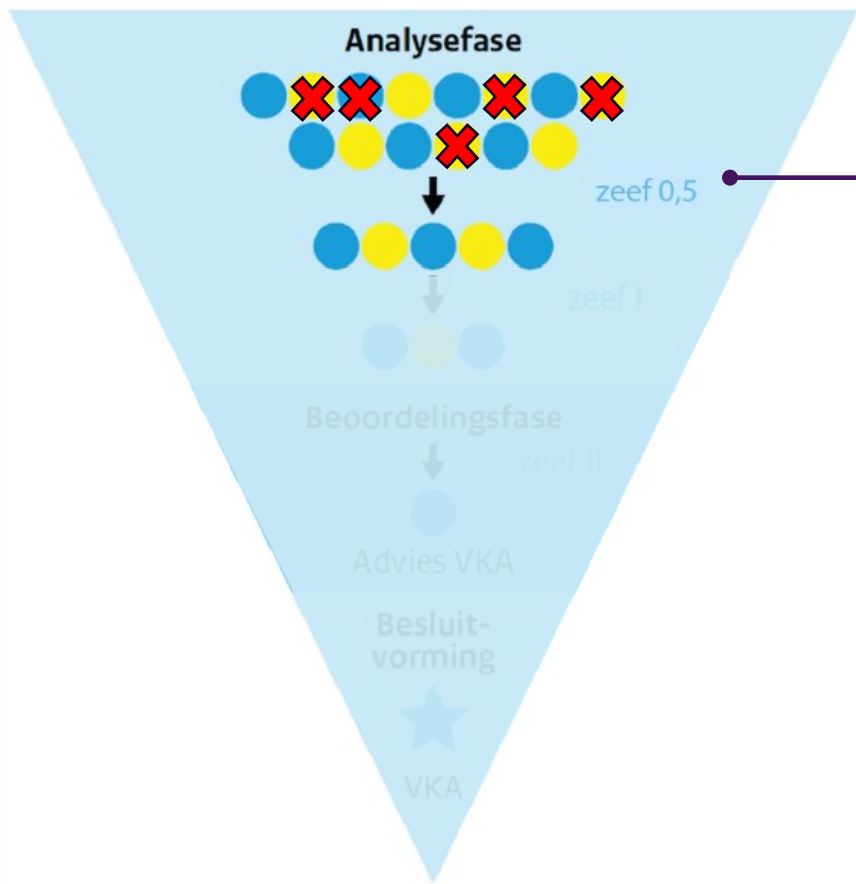
Veerhavens Ameland

- x Noordzeezijde Ameland

Bouwstenen: wat hebben we al gedaan?

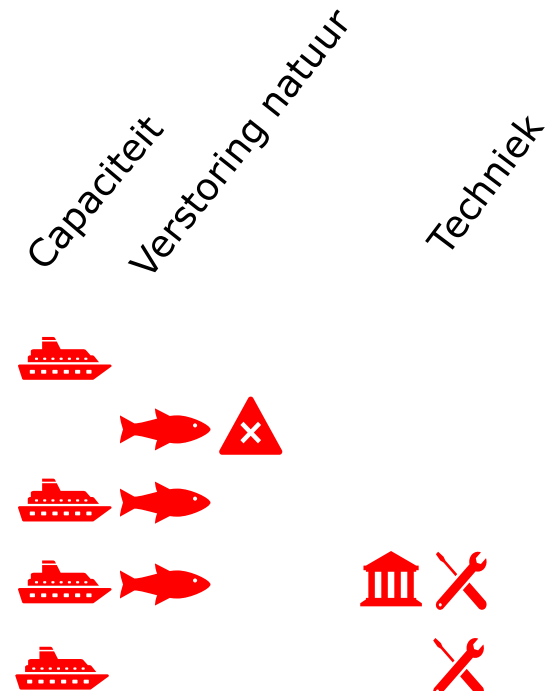

Bouwstenen afgevalen:

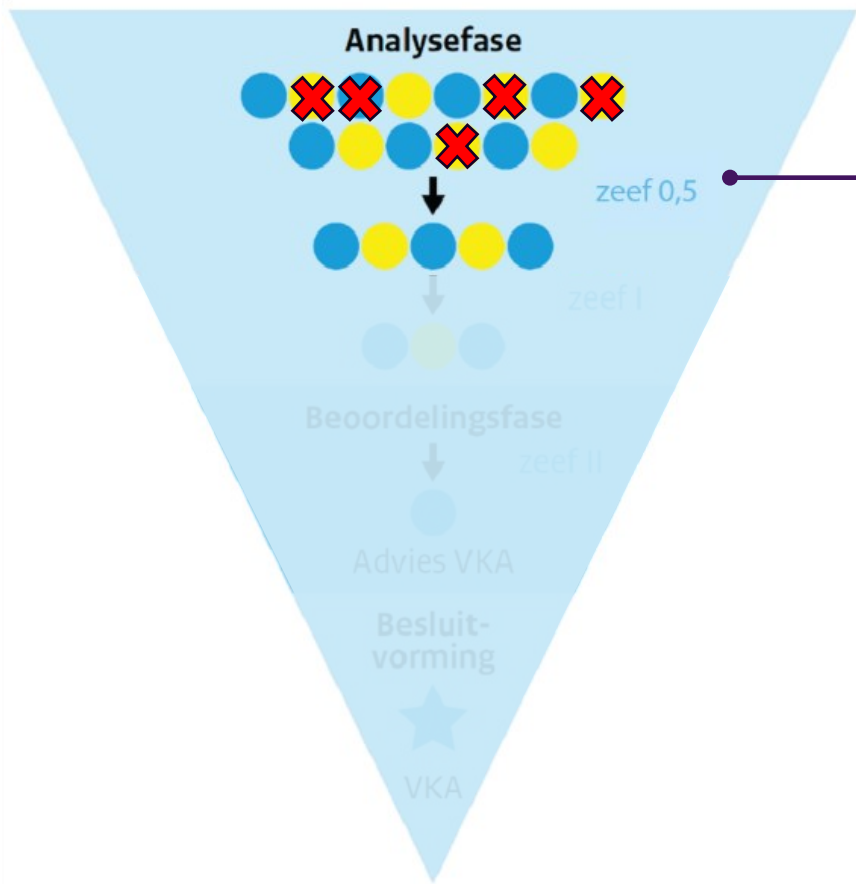
Soorten vaartuigen

- X Vaartuig met foilvinnen
- X Draagvleugelboot
- X Catamaran
- X Hovercraft
- X Watertrein, watertaxi

Bouwstenen: wat hebben we al gedaan?

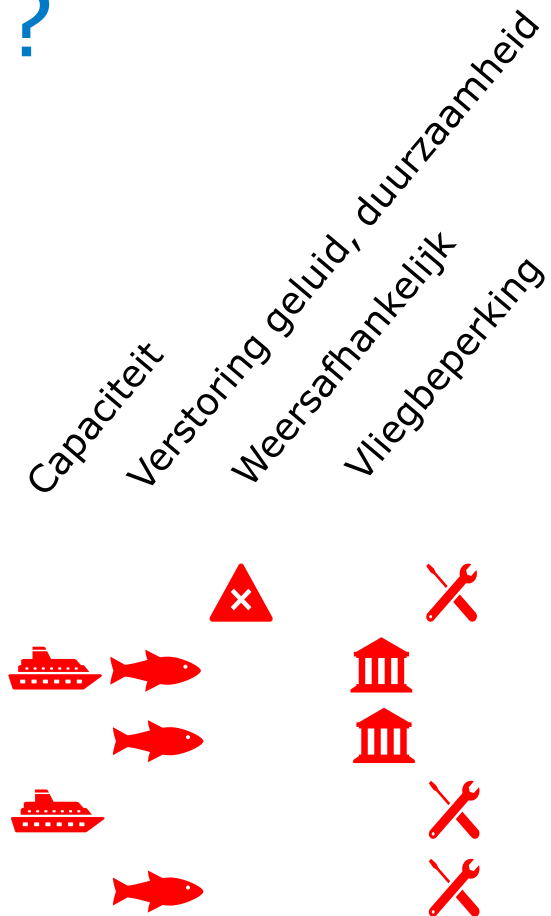

Bouwstenen afgevallen:

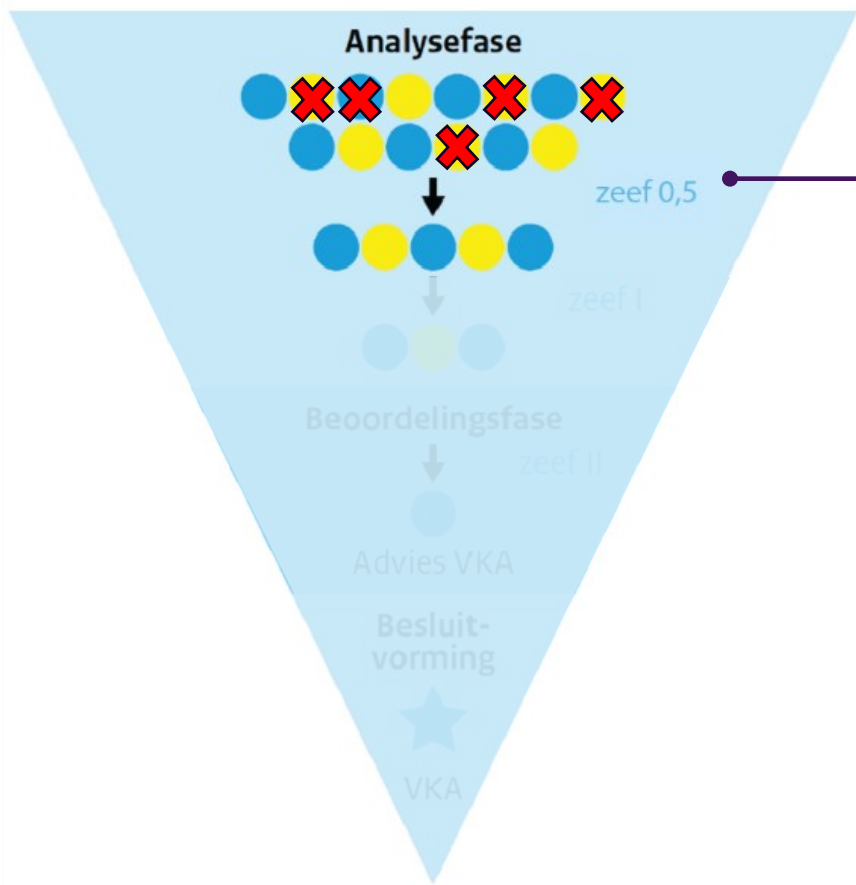
Luchtverbindingen

- X Zeppelin
- X Helikopter
- X Vliegtuig
- X Drone
- X Ground effect vehicle

Bouwstenen: wat hebben we al gedaan?

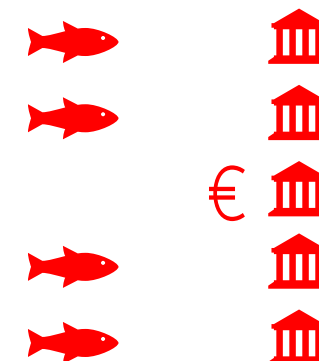
Bouwstenen afgefallen:

Vaste verbindingen

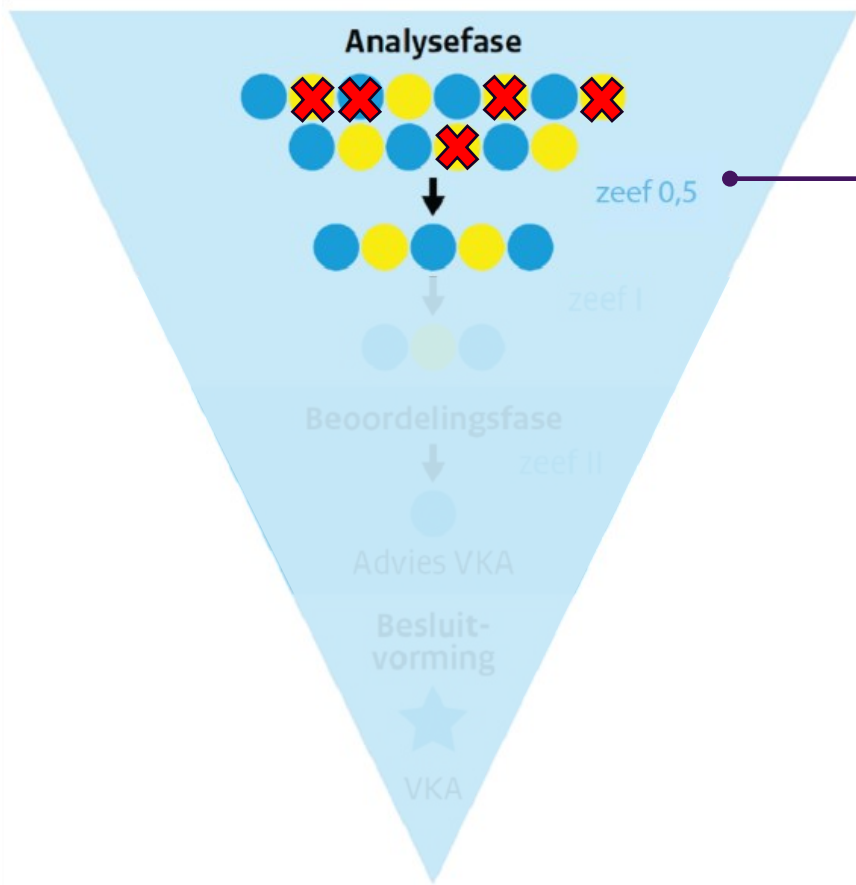
- x Brug
- x Kabelbaan
- x Tunnel
- x (Getijden)dam/-weg
- x Wadweg (en bruggen)

Impact natuurlijke dynamiek en kernwaarden Waddenzee
Hoge kosten
Vergunbaarheid

Bouwstenen: wat hebben we al gedaan?

Bouwstenen afgevallen:

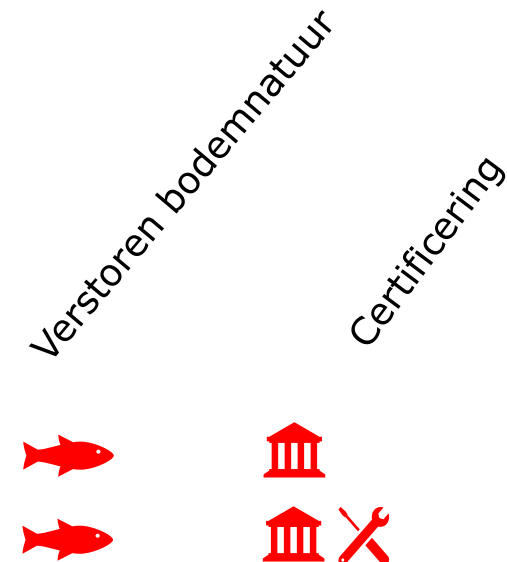

Overige verbindingen

- x Monorail/ treinverbinding
- x Amfibisch rupsvoertuig

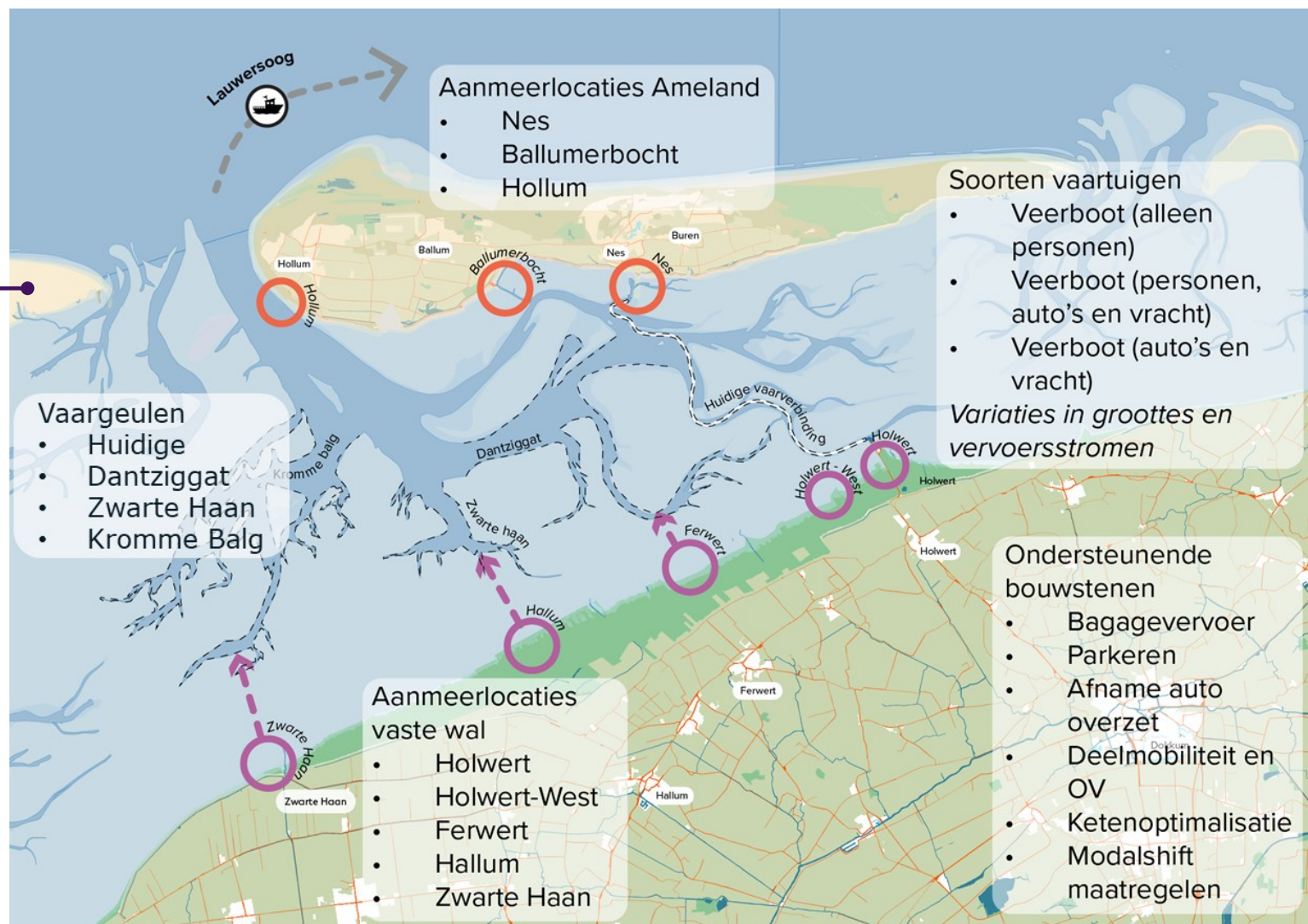
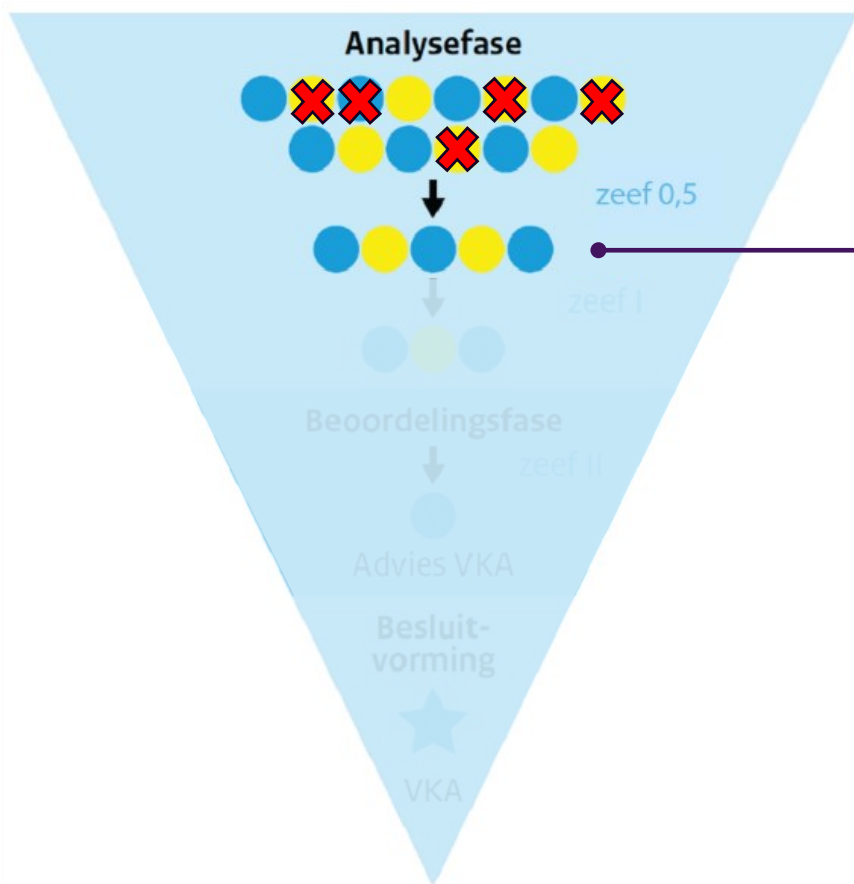
- x Strekdammen:
- x Afgraven wantij of kwelder:

niet als zelfstandige oplossing
niet als zelfstandige oplossing

Bouwstenen: welke gaan we nu verder onderzoeken?

Bouwstenen: welke gaan we nu verder onderzoeken?

'Draaiknoppen'

Scheiden vervoersstromen

- Personen
- Auto's + vracht
- Alleen vracht

Waterstandafhankelijk varen

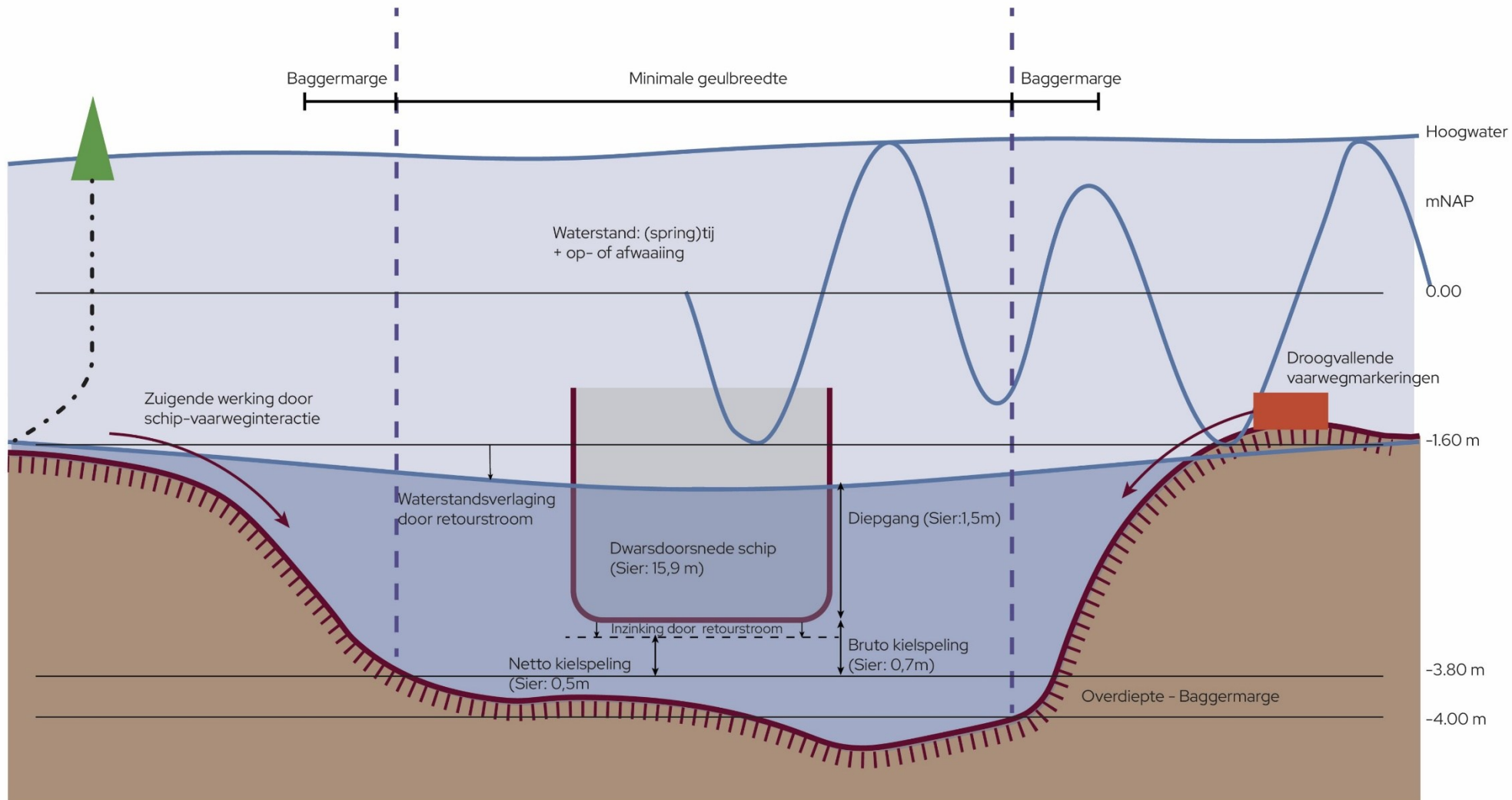
- Soort schip: dimensies (hxb) $\sim$ capaciteit
- Dimensies vaargeul (hxb)
- Waterstand ($>$ NAP xm)
- Vaartijd en -frequentie

Bijvoorbeeld:

- Alleen personen
- Personenveren
- Ook bij lage waterstand
- Hoge frequentie
- Beperkte vaartijd

- Auto's/vracht apart
- Groter autoveer
- Vanaf waterstand x
- Lagere frequentie

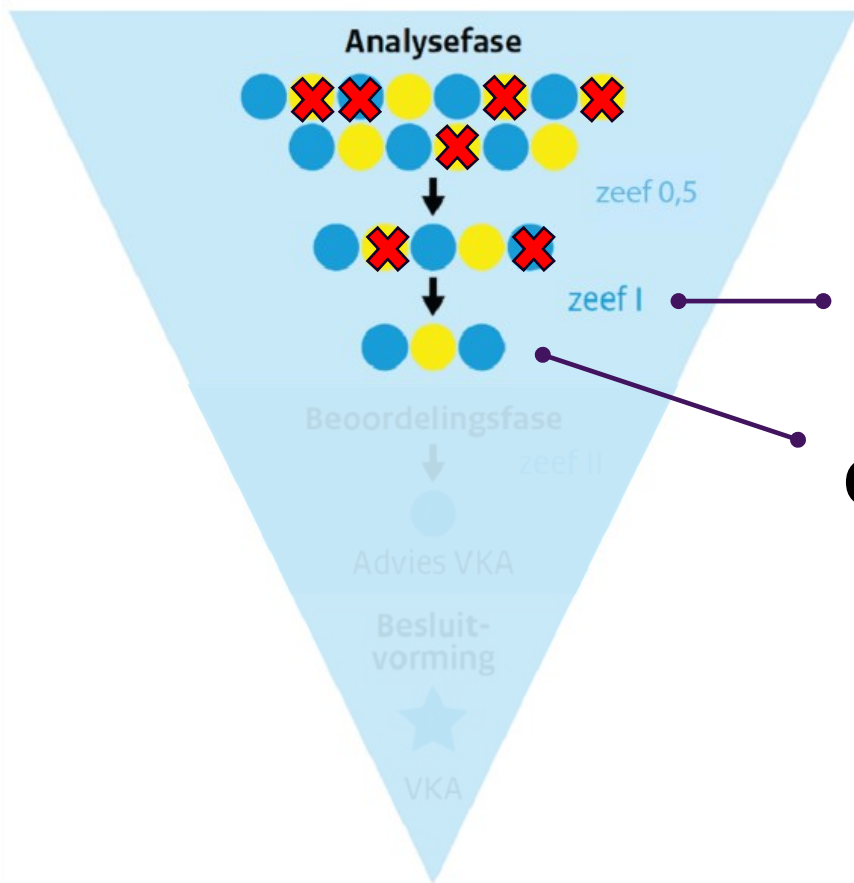

Varen in krappe geul: nautiek

Van bouwstenen naar alternatieven

'Zeef 1'

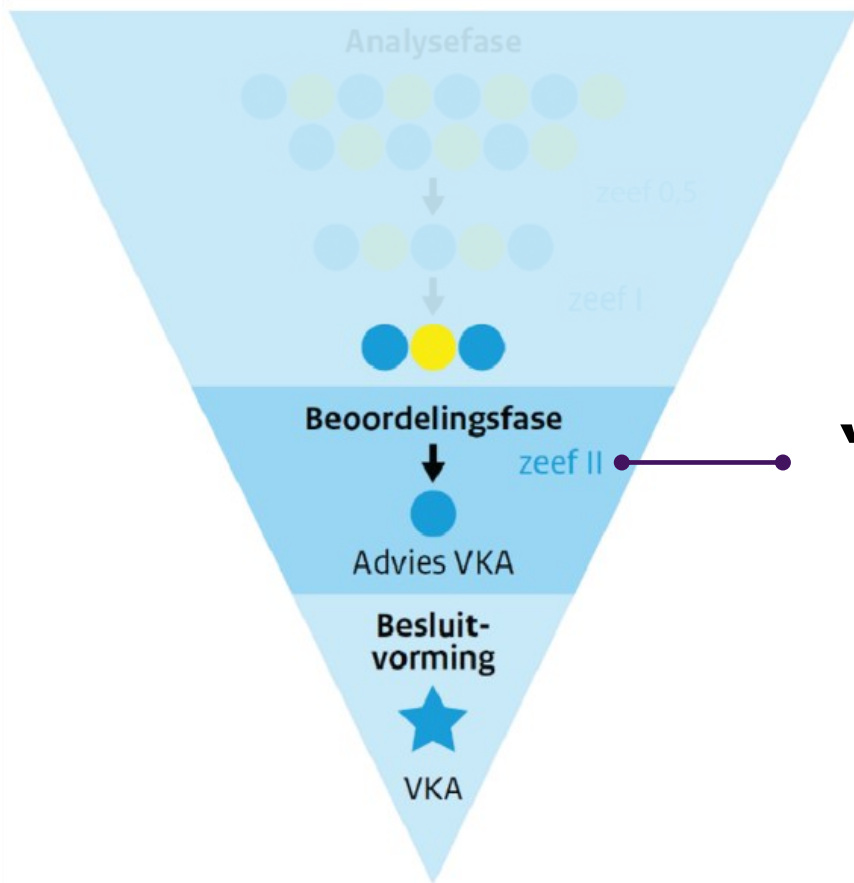
- Selectie kansrijke bouwstenen o.b.v. beoordelingskader

Ontwerp kansrijke alternatieven

- Combineren bouwstenen tot alternatieven

Van alternatieven naar een voorkeursalternatief

'Zeef 2'

- Beoordeling kansrijke alternatieven
- Via het MER (en o.a. ook MKBA)
- Keuze Voorkeursalternatief (VKA)

Beoordelingskader

- Positieve/negatieve effecten
- Mate van doelbereik
- Zeef 1: beoordeling bouwstenen kwalitatief
- Zeef 2: beoordeling kansrijke alternatieven meer detail
- Beoordeling t.o.v. 'referentiesituatie' *'situatie die ontstaat als we niks doen'*

Bereikbaarheid	Natuurlijke waarden en dynamiek	Op duurzame wijze	Op veilige wijze
Beschikbaarheid	Morfologie	Duurzaamheid (CO2, circulariteit)	Nautische veiligheid
Betrouwbaarheid veerdienst	Natuur		Verkeersveiligheid
	UNESCO-kernwaarden		Externe veiligheid
	Waterkwaliteit (KRW)		Arbeidsveiligheid
			Ontploffbare oorlogsresten
Leefbaarheid/economie Ameland	Leefomgeving vaste land en Ameland	Sober, doelmatig, toekomstbestendig	Haalbaarheid
Leefbaarheid i.r.t. bereikbaarheid	Ruimtelijke kwaliteit	Investeringskosten	Vergunbaarheid Ow (natuur)
Goederenoverzet	Cultureel erfgoed	Levensduurkosten	Financieringszekerheid
Toerisme en werkgelegenheid	Leefomgeving	Maatschappelijke Kosten-baten	Business Case concessiehouder
Sociale binding, verblijfsklimaat	Bodem en water	Toekomstbestendig	
Prijskaart-ontwikkeling		Onderhoudbaarheid	

Beoordelingskader: voorbeelden

Bereikbaarheid

Beschikbaarheid

Betrouwbaarheid veerdienst

- Mate waarin personen/auto's/vracht kunnen worden overgezet (piek-/dalmomenten)
- Frequentie afvaarten, verdeling over de dag
- Reistijd en voorspelbaarheid (vertrek/aankomsttijden hetzelfde?)

Natuurlijke waarden en dynamiek

Morfologie

Natuur

UNESCO- kernwaarden

Waterkwaliteit (KRW)

- Toe-/afname baggerbezwaar
- Effect op natuurlijke bodemdynamiek en –kwelders
- Aantasting habitattypen, leefgebied, soorten (verstoring, doorkruising, vertroebeling)

Beoordelingskader: voorbeelden

Leefbaarheid/ economie Ameland

Leefbaarheid i.r.t.
bereikbaarheid

Goederenoverzet

Toerisme en
werkgelegenheid

Sociale binding,
verblijfsklimaat

Prijskaart-
ontwikkeling

- Impact verandering bereikbaarheid op gebruikerservaring doelgroepen:
o.a. eilandbewoners, scholieren, forenzen, bewoners afhankelijk van zorg, hulpdiensten
- Impact op bevoorrading winkels, bedrijven
- Kansen/bedreigingen toerisme, werkgelegenheid

Beoordelingskader: voorbeelden

Leefomgeving vasteland en Ameland

Ruimtelijke kwaliteit

Cultuureel erfgoed

Leefomgeving

Bodem en water

- Inpassing in het landschap
- Aantasting kernwaarden Waddenzee (openheid, duisternis, rust, ruimte)
- Invloed op gebruiksfuncties (landbouw, visserij, bedrijvigheid, wonen, recreatievaart)
- Verstoring directe omgeving: overlast (parkeren, congestie)

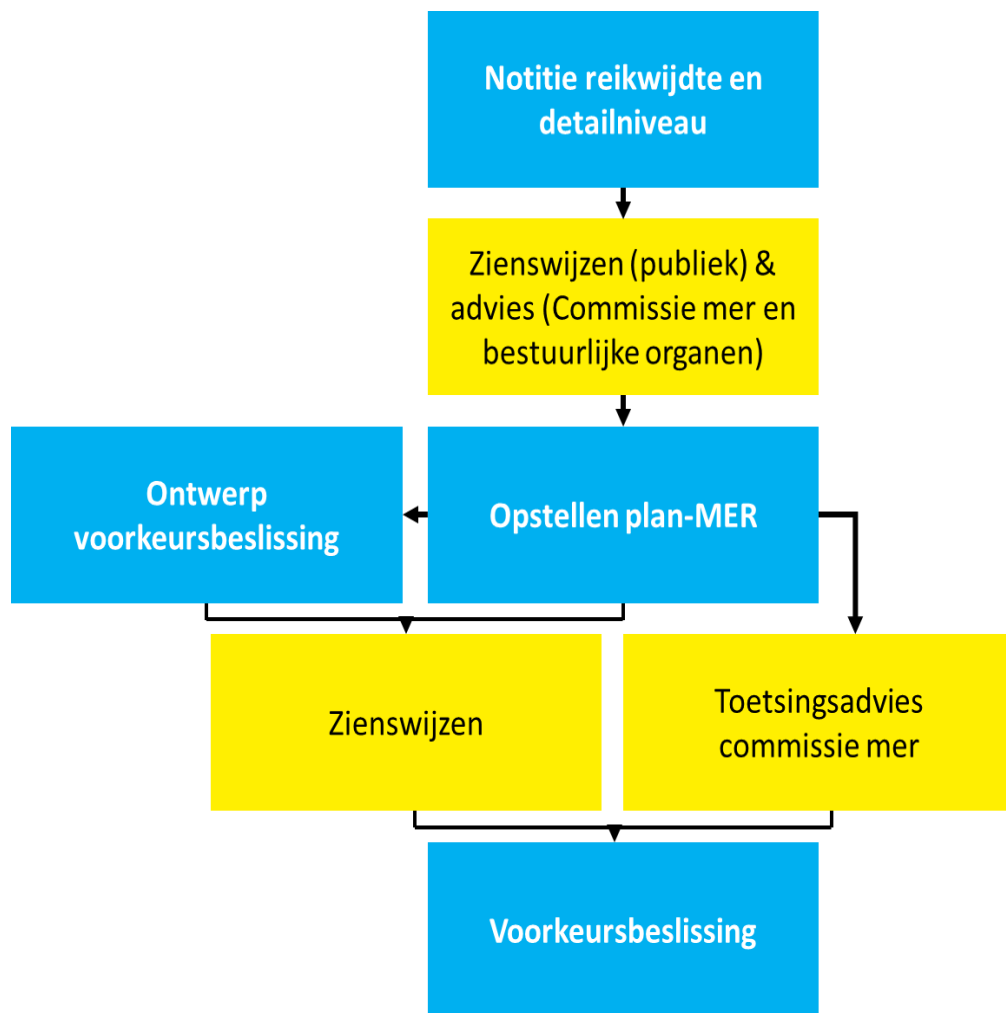

NRD ligt nu ter inzage

- > U kunt een zienswijze indienen t/m 17 juni 2026, over:
  - de 'reikwijdte' (bouwstenen)
  - het 'detailniveau' (beoordelingskader)
- > Advies commissie mer en adviseurs

Wat volgt

- > Definitieve NRD en Nota van antwoord
- > Start MER
- > Ontwerp voorkeursbeslissing + MER komen ook ter inzage (medio 2027)

Reageren kan zo:

- > **Digitaal** via Platform Participatie:

www.platformparticipatie.nl/bereikbaarheid-ameland

- > **Telefonisch** (mondeling) via 070-456 96 07

- > **Per post** (brief) aan: Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, Directie Participatie (o.v.v. Bereikbaarheid Ameland), Postbus 20901, 2500 EX Den Haag

participatie

Gedurende de
verkenning informeren
wij u hier

Webpagina, nieuwsbrief
www.mirtoverzicht.nl/ameland

Vragen over de inhoud
mirtameland@minienw.nl

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Plenaire vragen & gesprekstafels deel 2 programma